

Naročnina mesečno
25 Din. za inozemstvo
40 Din. — ne-
delska izdaja ce-
loletna 120 Din. za
inozemstvo 140 Din.

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/I

Telefoni uresništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SCOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in
0.349 za inserate;
Sarajevo št. 7565,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po prizniku

Rimski govor

Govor italijanskega predsednika vlade v palači Venezia ob priliki osemletnice fašističnega počoda v Rim spada organično v vrsto njegovih retoričnih umetnin, ki jih je pokonil Evropi v Livorno, v Firenci in v Milenu. Kakor prejšnji, se deli tudi sedanji v dva popolnoma ločena dela: enega, ki je namenjen samo italijanskim ušesom, in drugega, ki je naslovjen na zunanjji svet, predvsem na države, ki imajo čast biti sosedje kraljevine Italije.

Ako primerjamo med seboj vse štiri govore, ki so vsi programatični — če smemo verjeti fašističnemu tisku — potem bomo najprej ugotovili, da je predsednik Mussolini posvečal vedno manj pozornosti zunanjopolitičnim problemom, medtem ko so notranjopolitična vprašanja postajala deležna vedno večje nege. Kakšen Italiji neprijažejo kritik, kar mi nismo, ker hočemo biti objektivni, bi iz tega lahko sklepal, da se zdi vodji fašizma zanekrat bolj važno, da okrepi notranjo moč svoje stranke kakor pa da načne polemiko z inozemstvom, katera mu že izza časov govorov v Livorni in Florenci ni prinesla preoblico lotorov. Notranja moč fašizma in tudi vera italijanskega ljudstva v odrešilno moč fašizma, oba napravita vtip, da sta v padanju, med tem ko zunanjii svet motri sedaj Mussolinijevi govor ne sicer z brezbrinostjo, ker prihajajo od zastopnika velikega naroda, ampak z dostopno tretrostjo, ki izvira iz prepričanja, da bi se Evropa znala braniti pred vsakim destruktivnim pokrejem od katerkoli strani bi tudi prišel.

Nas seveda ne zanima toliko ono, kar je vodja fašistov imel povedati svojim pristašem na jubilejni dan velikega zgodovinskega dogodka. Ob takih prilikah se obnovijo spomini na skupne zmagane in na skupne prestane žalosti. Uspehi se primerjajo z zamišljenimi načrti. Poštejo se napake, idejne in taktične, ki so krive neuspevov. Napravijo se novi trdni sklepi za bodočnost, upadli pogum se zopet dvigne, mlade moči se vtelesijo v gibanje, dajo se nove smernice, postavijo novi cilji. Zborovanje fašistov v palači Venezia je ta del programa tudi v najlepši harmoniji uresničilo, na rod je bil navdulen ob božilnih besedah svojega vodje, ki je pri poslušalcih zapustil vtip, da je fašistična Italija izvojevala svojo najbolj blestečo zmago, kot vznešeno piše naš kolega v Trstu. To je vse dobro in mi pristavljamo, da je tudi potrebno, ker je fašističen pokret rabil novega poteta po nekaterih nezaupanje zbujačih dogodkih zadnjih 12 mesecev.

Mi bomo z veliko večjo pozornostjo brali oni kraški del rimskega govora, ki je posvečen zunanjim politiki. Tudi tam najdemo razveseljive točke. V Livorno in v Florenci je Mussolini, če so naši spomeni še sveži, naslovil zelo neprijazne besede na našo zaveznično Francijo. Govoril je o legionih, ki vstajajo in ki nevraščajo pričakujejo svoje sovražnike onstran alpskih velikanov. V Rimu je to poglavje izpuščeno. Trenost francoskih politikov, ki se niso pustili izzvati ter mirno nadaljevali z delom za varnost svoje domovine, je imela ta blagodejna vpliv, da Mussolini na tej strani ni več iskal neprijateljev fašistične Italije. Mi niti ne verujemo, da so mu to zmernost narekovali italijanski finančniki, ki iščejo posojila na francoskem trgu. To je brez dvoma vesela ugotovitev v evropski miroljubi bodo hvaležni Mussoliniju, da je odstranil eno negotovost, ki je kot mora ležala na celi Evropi.

Tudi njegove zahteve po reviziji mirovnih pogodb niso več tako brutalne, naj jih skuša utemeliti s členi pakta Društva narodov, ki, mimo grede povedano, do sedaj ni še vžival posebnega spoštovanja italijanskega prvega ministra. Namigovanje na možnost revizije državnih meja v Evropi je tudi razumljivo za Italijo, ki se je postavila na celo nezadovoljnih držav v Evropi. To so koncesije, ki jih mora dati na račun političnega položaja.

Vso našo pozornost pa zahteva čisto nov moment v italijanski zunanjji politiki, katerega je Mussolini jasno izrazil, ko je rekel, da gospodarski položaj sili Italijo v miroljubno ekspanzijo proti podunavskim pokrajinam in proti orientu in da leži ravno v tej gospodarski nujnosti razlog za njen politički prijateljski zvez z Madjarsko, Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo, da ne štejemo Albanije, ki je po pisanju pariškega časopisa postal italijanska prefektura. Mi moramo torej v bližnji bodočnosti računati s podvodenim pritiskom Italije v smeri proti Donavi in proti Istanbulu. To je dejstvo, ki mora nas Jugoslovane zdramati in nas strniti, ker se slučajno mi nahajamo na progi italijanske ekspanzije. Mi sicer z veseljem vzamemo na znanje, da bo to »prodiranje zgolj pacifično in se bo posluževalo pacifičnih sredstev«, vendar nas ta obljuba ne sme uspavati, dokler nimaamo garancij, da tudi države, katerim Italia ponuja svoje prijateljstvo, pod pacifizmom ne razumejo isto, kot pa italijanski ministrski predsednik. A tudi Mussolinijev pacifizem nas navdaja s skrbjo, ker po njegovih lastnih besedah temelji na sovraštvo. Delaj, sovraži, molči, to je nevarno geslo. Sovraštvo ni krščansko. Sovraštvo je bila gonilna moč poganskega Rima, v katerem vidi fašizem svoj

„Mussolini — naslednik Viljema“

Ducejev govor razburil vso Evropo — Celo desničarji odrekajo fašizmu vsako simpatijo

Francija

Pariz, 28. okt. z. Mussolinijev govor je odjeknil v tukajšnjih krogih kot bomba. Levicarski tisk je bil vedno nerazpoložen proti Italiji.

»Echo de Paris«, ki je bil vedno naglašal potrebo prijateljstva in dobrih odnosov z Italijo, ugotavlja, da so sedaj med Italijo in Francijo nastali prepadi, ki jih diplomacija ne bo mogla premostiti. Zelo razložni so vzroki, da je Mussolini baš v tem času potrdil svoje govore, ki jih je imel v Livornu, Firenzi in Milenu. Mussolini je poskusil prestrašiti Francijo, moral je pa opaziti, da Francija ve svoje meje zavarovati. Radi tega hoče Mussolini še enkrat, in sicer pred sestankom razorozitvene konference pokazati Evropi, da se on noče meniti za razorozitvene sklepe, ako se pred tem ne izpolnijo italijanske zahteve. To njegovo zadrnjanje podpirata dve dejstvi: 1. ženitev kralja Borisa in 2. možnost smrti Ahmed bega Zoga. Mussolini čuti, da so njegovi posli na jugu Evrope zadovoljivi.

»Le Petit Journal« naglaša, da zahteva Mussolini revizijo mirovnih pogodb, ne toliko v korist premaganj, kakor le na korist Italije. Ne samo v Franciji, marveč tudi v drugih državah prevladuje prepričanje, da se Evropi s tem ne more koristiti, marveč se vse postavlja na kocko. Sicer pa vversalistski mir, predvsem po statut Društva narodov nuditi dovolj sredstev za preskušno pol. položajo.

»Republique« ugotavlja, da je Mussolini, preden se je poslužil pretenj, poskusil od francoske vlade dobiti finančno pomoč. Francoska vlada pa na njegove ponudbe ni pristala. Radi tega se je

Mussolini s posebno strogoščjo obrnil proti Franciji. List dalje naglaša, da Mussolini pozablja, kako Italija nosi s svoje strani odgovornost za nepravilnost versališke mirovne pogodbe. Mussoliniju je treba jasno odgovoriti:

Francija odklanja vsako revizijo. Ako bi prišlo do revizije, bi Nemčija dobila nazaj svoje kolonije, torej bi jih zopet ne dobila Italija.

Senator Billiet zahteva v »Avenir«, da je vendar prisel čas, zamašiti Mussoliniju usta. Francija je pripravljena vse žrtvovati za mir, vendar pa ne bo raztrgala versališke pogodbe, samo da napravi veselje Mussoliniju ali Hitlerjevin norem.

Anglija

London, 28. okt. z. Mussolinijev govor komentira edino le »Daily Herald« in »Daily Express«. »Daily Herald«, MacDonaldov list, postavlja kot kontrast včerajšnjo ratifikacijo londonskega pakta in Mussolinijev govor. List misli, da ni resno, kar govoril Mussolini o vojnih pripravah. Pač pa je resno nasproto: vojne priprave obstajajo in možnost vojne ni izključena. Nova Evropa je popolnoma slična star. Diplomska borba za ustvaritev raznih zvez je v polnem teku, vojna mornarica in vojska sta v pripravljenosti. Vse to nas ne sme titrati v obup, marveč nasproto v še večjo voljo za delo. Ako hočemo zagotoviti mir, je treba delo da podvojiti in ga izvesti brez ozira na vojno proti tistim, ki jo pripravljajo.

»Daily Express« izjavlja, da je Mussolini ponovno pokazal, da je naslednik Viljema, ki je rad razložil s sabljo. List pravi, da je v interesu Italije

in svetovnega miru, da Mussolini drži jezik za zobjmi.

Nemčija

Berlin, 28. okt. z. Včerajšnji Mussolinijev govor obravnava samo današnja »Germaniac«, organ državnega kanceljera dr. Brüninga in pravi, da predstavlja veliko presenečenje, ker je Mussolini zapustil svoje dosedanje rezervirano stališče nasproti fašistom in internacionalcem na evropskem kontinantu. Nikoli ni bilo mogoče dokazati, da rimska fašistična finančno podprtja nacionalno-borbeno zvezo Avstrije in Nemčije. Tački glasovi se so stalno iz Rima demantirali. Sam duce se do sedaj ni upal v tekati v notranje razmere drugih držav. 14. septembra smo že naglašili, da je radost, s katero je fašistični tisk pozdravil zmago nacionalnih socialistov v Nemčiji, torej dejansko neprijateljsko stranko, v najmanjši meri neprijateljski akt. Prisiljeni smo to trditve danes ponoviti. Cudimo se, da Mussolini danes misli, da je vstop 107 narodnih socialistov v državni zbor zmaga fašističnega duha v Evropi. Mussolini je bil doslej realen politik, zato so čudne njegove sanje o zmagi v deželi razuma.

Romunija

Bukarešta, 28. okt. AA. Govor italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija je naletel v romunski javnosti na veliko nezadovoljstvo. Listi naglašajo vojni značaj govora, ki spominja na Viljema II. List »Luptac«, pravi da Mussolini žvenket s sabljo. Večerni listi prinašajo obširne komentarje angleškega in francoskega tiska o Mussolinijevem govoru.

Pellegrinetti pri sv. Očetu in drž. tajniku

Rim, 28. okt. p. Nuncij na jugoslovanskem dvoru msgr. Pellegrinetti je bil danes sprejet od N. Svetosti papeža. Avdijenca je trajala pol drugo ura. Nuncij je poročal o položaju katoliške cerkve v Jugoslaviji. Po avdijenci je Pellegrinetti sprejel kardinal Pacelli, s katerim sta se dolgo razgovarjala.

Napredovanja

pri železnici

Belgrad, 28. okt. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja so na predlog ministra za promet napredovali pri direkciji državnih železnic v Ljubljani: za uradnika 4-I Franc Hojs sedaj 5-I in Šef odseka, za uradnika 5-I Ivan Gapunac in Feliks Lenart, dozdaj 6-I, za uradnike 6-I Miroslav Bunčug, dr. Leon Dekleva, inž. Riko Šapla dozdaj v 7-I, za uradnika 1-II Maksimiljan Hubalek, Ivan Zorec, Ivan Podboj, Josip Božič, Andrej Matej, Martin Košut, Alojzij Kavšek, Josip Grilec, Fortunat Fink, Oroslav Ilešić, Josip Čerin, Josip Jenko, Franc Pustoslemšek dozdaj v 1a-II, Josip Vadnov, Franc Rožanc dozdaj 2a-II, za uradnika 2-II Edm. Bevac, Anton Gostić, Mihail Rožanc, Janko Medved, Janko Vranjec, Viktor Jeruc, Alojzij Veber, Anton Jančik, Valentin Čebanec dozdaj 2b-II, Franc Visenjak, Viljem Klemenc, Franc Miler dozdaj 3-II; za uradnike 1-III Nikolja Kusterc, Josip Pšeničnik, Vojteh Ceraj-Cerič, Josip Stariba, Josip Stojković, Franc Bišljan, Ivan Urh, Franc Dražan in Ludvik Deisinger dozdaj 2-III.

Petanjek ukradel 2,100.000 Din

Belgrad, 28. okt. z. V zvezi s poneverbam v zagrebski davčni upravi je finančno ministrstvo odredilo, da se izvede natankična preiskava, ki jo bo osebno vodil načelnik oddeшка za davke Pojič. Snoči je Pojič odpotoval v Zagreb, da bo pregledal blagajno in ugotovil pravo stanje v tej aferi.

Zagreb, 28. okt. p. Preiskava o poneverbam v zagrebski davčni upravi se nadaljuje neprestano. Zjutraj je sem prispel Pojič, ki je takoj začel s preiskavo. Ugotovil je, da je Petanjek oskodoval državno blagajno in ugotovil pravo stanje v tej aferi.

Zagreb, 28. okt. p. Preiskava o poneverbam v zagrebski davčni upravi se nadaljuje neprestano.

Zjutraj je sem prispel Pojič, ki je takoj začel s preiskavo. Ugotovil je, da je Petanjek oskodoval državno blagajno za 2,100.000 Din. Ni izključeno,

da se bo v teku preiskave ta vsota še zvišala, ker bo preiskava trajala več dni. Za Petanjekom ni nobenega sledu.

Kostanjevica dobi davčno upravo

Belgrad, 28. okt. AA. S sklepom ministrstva finančnih se otvorí v Kostanjevici za kostanjevicko srez srečka davčna uprava.

Vprašanje novega voznega reda

Belgrad, 28. okt. AA. Posvetovalni odbor direktorije državnih železnic v Ljubljani, bo imel v začetku prihodnjega meseca sejo, na kateri pride na dnevni red med drugimi vprašanji, ki se tičajo prometa vobči, tudi predlog glede novega voznega reda. Zveza industrijev v Ljubljani je poslala okrožnicu vsem gospodarskim organizacijam v državi s prošnjo, da pošlje konkretne predloge zastrelno novega voznega reda.

Za doig kmetijstva

Belgrad, 28. okt. m. V kmetijskem ministrstvu razpravlja posebna komisija o racionalnem obdelovanju zemlje in kultiviranju žita. Ta vprašanja so važna z ozirom na naš izvoz žita. Ministrstvo je do seda jnabavilo velike količine žita za jedensko setev, ki se bo razdelilo po okrajnih načelnikih, da se bo dosegla boljša kvaliteta žita.

Nova preganjanja v Jul. Krajini

V Primorju deluje fašistična napadalna četa — Aretacije

Trst, 28. okt. II. Iz tukajšnjih fašističnih listov izvemo, da se je izvršil nov napad na »Novi list«, ki izhaja v Gorici. Po dobljenih natančnejših informacijah se je izvršil napad na sledišči način: Avtomobil, s katerim je bil odpravljen zadnji »Novi list« v Trstu, je bil v bližini Opatije ustavljen avtomobilu, ki je privozil na nasprotni smeri. Najprej je ukazal, da naj se ugasnejo vse luči, potem pa je zahteval, da se mu izrči vsa naklada »Novega lista«. Ko so bili vsi zaboji zmetani na cesto, je fašist ukazal šoferju, naj vozi naprej proti Trstu. Pozneje so prišli novi fašisti in vzeli seboj zaboje, ki so vsebovali 6000 izvodov »Novega lista«. Vest o nočnem napadu se je razširila po Gorici v junih in urah in zbulila povsod veliko razburjenje. Gre za napad na avtomobil javne prevoze družbe, ki je od oblasti priznana, in kateri občinstvo izrcda blago v prevoz. Občinstvo se ne gleda na narodnost vprašuje, kam bo dovedla pot, ki so jo ubrali gorški fašisti pod vodstvom novega tajnika Avenanija.

Pripovedujejo, da se je v zadnjem času zopet pojavila fašistična »squader d'azionie« (napadalna četa), ki je že pred fašističnim pohodom v Rim stražila. Govoril je o g

Zedinjene države vseh Arabcev?

**Pod vodstvom Anglije se izdeluje načrt za združitev vseh arabskih držav
Palestinska politika je s tem v zvezi — Bagdad prestolica zvezze**

Istanbul, 28. okt. or. Vaš dopisnik je že poročal o obširni oboroževalni akciji, ki se vrši po celni Mali Aziji, pri kateri so udeleženi Arabci sultana Ibn Sauda in Fejsalovo kraljestvo Irak. Danes sem v stani poslati dopolnilne informacije, ki jasno kažejo, da se je začel med Arabci pokret, ki utegne popolnoma predvražiti politično razpredelitev v mejah bivšega turškega cesarstva. Znano je, da drži Velika Britanija v svojih rokah usodo sultanata Ibn Sauda v Hedžasu, nadalje kraljewino Irak, mandat Palestine in Transjordanije. Izven njenega območja je še Sirija, nad katero danes vlada Francija. Zato ni čudno, če je vedno velikopotezni Angležem prišlo na misel, da bi vsa arabska plemena, vključivši celo Egipt, če mogoče, združili v neko vrsto zedinjenih držav, nad katerimi bi obdržala Anglija omiljeni protektorat.

Iz prvih virov izvem, da je ministrski predsednik kraljevine iranske že izdelal tozadnevi načrt z odobrenjem Velike Britanije ter da ga bo razposlal v najkrajšem času vsem arabskim prestolnicam. Govori se celo, da bo ministrski predsednik sam osebno obiskal vse arabske prestolice in predložil svoj načrt. Za enkrat je predvidena samo ozka trgovska zveza, ojačana s političnimi in vojaškimi pogodbami, toda v zamisli je, da se vtori ena politična enota pod vodstvom kakršega

arabskega princa, kateremu bi bil dodeljen zastopnik Velike Britanije v času podkralja ali gubernerja.

Iz Hedžasa se poroča preko Bagdada, da bi ta predlog ne bil slabo sprejet, ker na eni strani zagotavlja Arabcem neodvisnost, na drugi strani jim pa nudi gospodarsko pomoč Velike Britanije in pa garancijo za varnost.

Dozdeva se, da je nova palestinska politika londonske vlade, ki je popolnoma v nasprotju z deklaracijo lorda Ballourja, ki je rezervirala Palestino izključno za žide, v skladu s to velikopotezno in angleškega kolonialnega ženja res vredno akcijo. Odločen nastop MacDonaldove vlade za pravice arabskih domačinov Palestini je imel velikanski odmev pri vseh arabskih plemenih od Rdečega morja pa do ararskega gorovja. Nove volitve, ki so se ravnonar končale v Iraku, so to tudi pokazale, ker so dale velikansko večino vladni stranki, tako da je ratifikacija pogodbe z Anglijo sedaj postala gotova stvar.

Po tukajšnjih vesteh namerava Anglia izvesti na ta način protiofenzivo proti grupaciji, katero je povzročila italijanska diplomacija, ki je doseglj ravnost sedaj v Ankari, ko se bodo podpisale razne pogodbe med Grčijo in Turčijo, svoj politični višek. Angliji je italijanska politika proti Orientu neprijetna, ker jo moti v njenih načrtih.

Črna smrt

Z usodno naglico koraka po Nemčiji črna smrt. V soboto so ob udeležbi 50.000 ljudi pokopalni v Alsdorfu pri Aachenu 260 žrtev rudarskega poklica. V Alsdorfu, ki šteje 11.000 prebivalcev, skoraj ni družine, v kateri ne bi obžalovali smrt dragih svojcev, očetov, sinov, mož, bratov. Toda ob isti opoldanski uri, ko so v Alsdorfu odmeval pogrebne pesmi in cerkvene molitve za ponesrečence in so se množice v nemem molku poslavljale od grobov, se je ob Saari pripetila nova strašna nesreča, ki je zahtevala dosedaj 99 mrtvih, ki jih je v temnem rovu dokeleti usoda in so pomrli strašno opečeni od ognja ali zadušeni od strupenih jamskih plinov.

Grozna nesreča v Maybachu je po izjavi jamske komisije posledica eksplozije jamskega plina. Premogokupni rovi v Maybachu so sploh znani kot tako nevarni radi eksplozivnega jamskega plina (treskavice). Poleg tega so ti premogokupni revirji zelo globoko ležeči in zahtevajo obširen in dobro delujoč aparat za zračenje. Ze leta 1885. se je pripetila nekoliko južnejje od Maybacha velika rudniška nesreča v rovu Camphausen, ki je zahtevala življenje 175 rudarjev. Tudi tedaj je eksplodiral jamski plin. Leta 1907. pa je v rovu Reden se zadušilo 150 rudarjev. Rov Reden leži nekaj sto metrov severno od Maybacha.

Tehnika se že desetletja z vso silo bori proti zahrbini morilki v temnih rovih. Do eksplozije v rovih more priti na ta način, da se velike množine sproščenega jamskega plina združijo z atmosferskim zrakom. Kot učinkovito protisredstvo, da se eksplozija ne razširi, ampak ostane omejena na čim manjši sektor, se že mnogo let uporablja kamnit prah. Glavni rovi so ob straneh obloženi z vrči, napolnjenimi s prahom. V hipu, ko se eksplozija primeri, se radi zračnega pritiska vrči prevrnejo in iztresejo velikanske množine prahu, ki radi svoje obilice in gostote ustvari nekakšno steno, ki oteži nadaljnje prodiranje strupenih plinov in eksplozije. Tako ostanejo smrtonosne posledice eksplozije omejene na manjši prostor. To napravo pa je potreba seveda večkrat izpolniti in kontrolirati, če dobro funkcioniра. Rudniško vodstvo v Alsdorfu trdi, da grozne katastrofe ni povzročila eksplozija jamskih plinov. Toda, ker se noben drug vzrok ne more navesti, je vse prepričano, da gre za jamske pline, da pa se le noče priznati, ker so bile varnostne naprave pomajkljive in nezadostne in jih je pred komaj dobrim tednom nek komunistični poslanec v parlamentarni interpelaciji omenil.

Tudi v Maybachu gre brez dvoma za eksplozijo jamskega plina. Maybach leži v zasedenem ozemljju in so Francozi, ki eksplorirajo rudnike. Tudi slovenskih in jugoslovanskih rudarjev je nekaj v Posaarju. Iz onotnih premogokupnih revirjev so često prihajale tožbe, kako silno pomajkljive so varnostne naprave, a kako gre vse za tem, da se spravi za vsako ceno čim več premoga na svetlo.

Alsdorska in Maybaška rudniška nesreča spadata med največje v zgodovini. Ena največjih, ki jo je povzročilo vnetje in eksplozija jamskih plinov, se je zgodila v marcu 1. 1906 v severni Franciji na premogokupnem revirju Courrières, ki je zahtevala 1200 življenj. Večje premogokopne nesreče pa so bile v Nemčiji v poslednjih letih. Eksplozija jamskega plina v rudniku Radbod je leta 1908 zahtevala 341 žrtev, na rudniku Lothringen pri Bochumu je 1. 1912 izgubilo življenje 117 rudarjev, in blizu tam v rudniku minister Stein leta 1925 zopet 135.

Za zadnje slučaje vsaj je dognano, da so nešreco povzročile pomajkljive varnostne naprave. V vsej goloti se nam v tej perspektivi kaže moderni kapitalizem, kateri je gnani od same dobičkažljnosti. Človek mu je samo še kupčijsko blago, nič več. Da prihrani nekaj tisočakov, kar bi stala boljša oprema rudnikov, riskira življenje stotine ljudi. Proti temu brezdušnemu kapitalizmu kličejo mrtve žrtev v nebo za maščevanje. Proti tej

brezvestni dobičkažljnosti, ki seje smrt med delavstvo, bi morala nastopiti vsa družba, ki imačut s sočlovekom.

Velika zedinjena arabska država bi za vedno omogočila vsak inozemski vpliv na to ždo nekaj za evropske velesile tako začeljene pokrajine.

Na drugi strani pa slišim nasprotujoča mnenja, če da Anglija je prav za prav vzrok grško-turškemu prijateljstvu, ker hoče maloazijsko nevarnost odstraniti. Čast je pa prepustila italijanski diplomaciji, ki se niti ne zaveda, da je pomagala kovati Veliki Britaniji orožje proti njej sami. Najsi bodo resnične te ali one vesti, dejstvo je, da nam bo orientalska zemlja prinesla še mnogo novih odkritij v pogledu mednarodne politike.

London, 28. okt. or. Reuter poroča iz Bagdada, da namerava iraski ministriki predsednik potovati v London, da predloži angleški vladu govoru načrte za obrambo arabskih interesov v bližnjem Orijentu.

Beyрут, 28. okt. or. Iz Pariza poroča, da je prišlo do sporazuma med angleško in francosko vladu radi cevi-edvodnikov za odtekanje iraškega petroleja. Petrol bo deloma tekel v Haifa, deloma v Tiberias. Arabska plemena, ki živijo ob novi odvodni progi, so izrazila svoje zadovoljstvo nad to rešitvijo.

Kairo, 28. okt. or. Stranka wafdistov je imela takoj zborovanje, na katerem se je med drugim sprožilo vprašanje združitve vseh arabskih dežel pod pokroviteljstvom Egipta.

Novi divizijski poveljnik dospel v Ljubljano

Ljubljana, 28. okt. Danes zvečer se je pripeljal iz Belgrada z brzovjakom, ki prihaja ob 20 v Ljubljano, novi vršilec dolžnosti komandanta dravske divizijske oblasti, generalštabni brigadni general gospod Jovan Veselinović.

Ljubljana pozdravlja novega vršilca dolžnosti komandanta dravske divizijske oblasti gospoda generala Veselinovića v trdnem prepričanju, da bo tudi na novem mestu v polni meri uporabil svoje veliko strokovno znanje in odlične sposobnosti v korigri našega mesta, kot so to storili do sedaj vse njegovi predhodniki. Prepričani smo, da si bo v najkrajšem času pridobil simpatije in zaupanje ter ljubezen Ljubljjančanov.

G. general Veselinović si je v dolgih in težkih letih svojega službovanja zadobil zadostnih sposobnosti za tako težavno in odgovorno mesto, kot ga nastope sedaj. Rodil se je v Smederevu L. 1882, kot sin ugledne iravgske rodbine. Potem, ko je z odličnim uspehom absoluiral srednjo šolo v Belgradu, se je posvetil vojaškemu stanu. Obiskoval je v L. 1899. do 1901. vojno akademijo v Belgradu, v kateri je bil ves čas med najboljšimi gojeni. Že tedaj je pokazal izredno sposobnosti za tehnično stroko in je bil zato kot podporočnik prideljen inženierskemu bataljonu. L. 1907. pa je dovršil še višjo vojno akademijo, na kar je bil premeščen k prometnemu oddelku generalnega štaba. Vendar se s tem še ni zadovoljil.

Velika pridinstvost in značilnost ga je gnala naprej, tako da si je ves čas apolplinjalo svoje znanje, kar mu je prineslo mnogo priznanj in naglog napredovanja. Usposoblil se je za strokovnjaka v vseh prometnih vprašanjih in problemih učirjevanja. Da počaže svoje zmožnosti in izredno znanje, se mu je kaj hitro ponudila prilika, ko je v obeli balkanskih vojnih načeloval čeli donavskoga pionirskega bataljona. V svetovni vojni pa je l. 1915. postal že kot podpolkovnik poveljnik inženierskega oddelka tisočske divizije. Prestavljen je bil nato k štabu drinske divizije in z njim preprel strašni umik preko Albanije. Na Krfu pa je bil imenovan za pomočnika načelnika štaba donavsko divizije. Koncem l. 1918. je bil premeščen k operativnemu oddelku vrhovnega poveljstva, kjer je uspešno deloval do preboja solunske fronte. Po premirju je napredoval za šef generalnega štaba donavsko divizije. V polkovnika je bil povišan l. 1921, nakar je postal vršilec dolžnosti načelnika II. armijske oblasti. L. 1927. je bil poklican v glavni generalni štab v Belgrad, kjer je kot brigadni general prevzel vodstvo prometnega oddelka in čez leto dni pa je prevzel vodstvo inženiersko-tehničnega oddelka v vojnom ministru, od koder prihaja k nam v Ljubljano.

Kjerkoli je doslej deloval g. general, so ga vedno spremljale simpatije ljudstva in zaupanje oficirjev in moštva. Isto bo užival pri nas, ki ga danes privič pozdravljamo med nam in mu želimo čim več uspehov na njegovem odličnem in odgovornem mestu.

Konec stavke kovinarjev v Berlinu

Berlin, 28. okt. as. Stavka 140.000 berlinskih kovinskih delavcev je bila danes končana. Danes ob 11 zvečer se se pogajanja končala. Jutri se prične delo ob starih pogojih.

Protirevolucija v Braziliji

Rio de Janeiro, 28. okt. AA. Profirevolucijski poizkus konjeniških polkov in vojaškega redarstva se je ponesrečil. Bitka je trajala več ur in je bila sila krvava. Dr. Julijo Prestes se je zatekel v britski konzulat v São Paolu, ki ga varujejo močni vojaški oddelki.

Pred revolucijo v Egiptu?

Jeruzalem, 28. okt. as. Včerajšnja pogajanja med Vafid stranko in liberalci so se končno veljavno razbila. Vafidi pripravljajo odločen napad na vladivo. Nahas paša je sklical za petek kongres Vafid stranke v Kalro, da sklepajo o konstitucijski spremembi kralja. Listi Vafid stranke poveličujejo v ostrih člankih zgled južnoameriških republik in pripravljajo razpoloženje za spopad v petek, ki naj bi dal povod revoluciji. Ministrski predsednik Sidki paša je mobiliziral policijo iz Kaire in province.

Starhemberg „čisti“

Dunaj, 28. okt. as. Notranji minister knez Starhemberg, vodja Heimwehra, ostro nastopa proti dunajskemu Schobrevemu policijskemu aparatu. Imenovanje dr. Brandla za namestnika policijskega predsednika je izgledalo prvočinko kot kompromis, vendar se je sedaj izkazalo v veliko resnejši luči. Verjetno je, da bo prišlo v vsem vodstvu državne police in orožništva do važnih sprememb, ki bodo imelo namen izogniti pri varnostnih oblastih »Schobrov duhu«.

15 milijonov brezposelnih

Zeneva, 28. okt. AA. Mednarodni urad za delo sodi, da znaša število brezposelnih na vsem svetu 12 do 15 milijonov, od tega odpade na Francijo samo 964 brezposelnih.

Otvoritev konvikt bl. Krizina

Zagreb, 28. okt. p. Danes je bila slovenska blagovislosti novega konvikt bl. Krizina. To je najmodernejši konvikt ne samo v Jugoslaviji, temveč v Evropi sploh. Otvoriti so prisestovali zastopniki oblasti, ban dr. Šilović, general Marić, nadškof dr. Bauer, župan dr. Širkulj, rektor Belobrater drugi odlični zastopniki javnih korporacij. Povestitev je izvršil belgrajski nadškof dr. Rodić.

Belgrajske vesti

Belgrad, 28. okt. AA. Na predlog ministra za poljedelstvo v soglasju s predsednikom ministrskega sveta je odobren kredit 45.000 Din za družni soli v Zagrebu za njeno vzdrževanje.

Belgrad, 28. okt. AA. Poljedelsko ministrstvo je vinogradni zadrugari v Metliki nakazalo podporo 50.000 Din.

Belgrad, 28. okt. AA. Na dan 29. in 30. t. m. bodo v ministrstvu za gozdove in rudnike strokovni izpit učiteljev II. kategorije.

Zagreb, 28. okt. p. Včeraj popoldne se je v Tuškancu udrla zemlja, pri čemer se je porušila barak poštnega uradnika Jerančića in pod sabo pokopala n'egovega sina, ki pa je ostal nedoškovan. Udril se je tudi del rota.

Sestanek državnikov v Čengoru Pred podpisom važnih mednarodnih pogodb

Ankara, 28. okt. AA. Predsednik grške vlade Venizelos in minister zunanjih zadev Mihalakopoulos sta se dali sestala s turškim ministrom za zunanjih zadev s Tevčik-Ruždi-bejem. Sestanek je trajal celo uro in je potekel v tako priserljivem atmosferi. Na njem se je govorilo o vprašanjih, ki se tičajo obeh držav. Nato je bilo kosilo, ki ga je predsednik Tevčik-Ruždi-bej obema grškima ministrom Venizelosu in Mihalakopoulosu na čast Venizelosa in Mihalakopulosa je načelno sprejet predsednik turške republike Gazi-Mustafa-Kemal-paša. Temu sprejemu je prisostvoval Tevčik-Ruždi-bej.

Ankara, 28. okt. AA. Grško-turška pogodba o prijateljstvu in ureditvi vprašanja omotitve pomorskega oboroževanja na temelju statusa quo bo podpisana 30. t. m.

Ankara, 28. okt. AA. Na banketu, ki ga je priredil senci na čast predsedniku grške vlade Venizelosu predsednik turške vlade Izmet paša, je imel poslednji govor, v katerem je izrekel dobrodošlico Venizelosu in izrazil svoje veliko zadovoljstvo ter dejal, da obidi ni delo slučaja, temveč posledica naravnih in logičnih skupnih naporov v cilju politike miru in sporazumevanja, ki se vrši navzicle težkočam z vso odločnostjo, zaupanjem in močjo s strani obeh držav. Zblizanje med obema narodoma izhaja od laussanske konference, kjer so

državniki obeh narodov imeli priliko, da se razumejo in sporazumejo, da ugotovijo, da to zblizanje ni samo rezultat razgovorov, temveč neobuhodna potreba obeh držav. Konvencija z 10. junija t. l. je črtala z dnevnega red